

حزین و اشکان پاری

تالیف

محمدرضا فرامتری

انتشارات فرامتن / ۱۳۸۲

سرشناسه: فرامرزى، محمدرضا ۱۳۳۹
 عنوان و نام پديدآور: فرهنگ واژگان پارسی / مؤلف محمدرضا فرامرزى
 مشخصات نشر: شیراز، فرامتن، ۱۳۸۷
 مشخصات ظاهرى: ۲۱۲ ص، جدول
 شابک: ۹۸۷-۹۶۴-۲۸۶۱-۰۷-۱

وضعيت فهرست‌نويسى: فيبا
 يادداشت: نمايه
 موضوع: ۱. فارسی - - واژه‌نامه‌ها. الف. محمدى، فاطمه،
 ۱۳۵۰ - ویراستار. ب عنوان
 فرهنگ واژگان فارسی
 موضوع: PIR ۲۹۵۴/ص
 رده بنیادی: ۳ فا ف ۳۴۵ ف ۱۳۸۷

◀ عنوان کتاب / فرهنگ واژگان پارسی / مؤلف / محمدرضا فرامرزى
 ▶ ویراستار / دکتر فاطمه محمدى / شرح جلد / عبدالوهاب نصر
 ▶ صفحه آرا / نوشين هاشمى / نوبت چاپ / اول / بهار ۱۳۸۷
 ▶ ناشر / فرامتن / تیراژ / ۳۰۰۰ جلد
 ▶ صحافى و چاپ / سپهر / قیمت / ۴۰۰۰ تومان
 ▶ شابک / ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۶۱-۰۷-۱ / کليه حقوق اين اثر برائى مؤلف محفوظ است.

انتشارات فرامتن : شیراز - چهار راه حافظيه، مخمخ، ع. آميز

تلفن: ۰۷۱۱-۲۲۷۸۲۲۱ همراه: ۰۷۱۱۹۴۵۹۸

مرکز پخش: موسسه آموزشى- فرهنگى تيسفون شیراز، کد پستی:

۰۸۶۶۱۸-۷۱۸۵۸ تلفن: ۰۷۱۱-۶۳۰۷۷۱۱ همراه: ۰۷۱۱۹۴۵۹۸

شکر شکن شوند همه طوطیان هند
زین قند پارسی که به بنگاله می رود

حدثنا معتمر بن سليمان عن عمار بن القاسم عن ابي امامه
قال رسول الله (ص):

ان الملائكة الذين هم على العرش
يتكلمون بالفارسيه الدرهم.

به درستی که فرشتگان عرش خداوندی
به زبان پارسی دری سخن می گویند.

ماخذ: المصنف جلد ۷ ص ۱۶۰ تألیف ابن ابی شیبہ کوفی م ۲۴۵ هجری قمری

پیشگفتار

زبان شیرین پارسی از بارزترین عناصر تشکیل‌دهنده هویتی گستره فرهنگ و تمدن ایرانی می‌باشد. در روزگاری نه چندان دور در تمام شبه قاره هند و آسیای میانه تا کرانه‌های جنوبی خلیج همیشه فارس، زبان فارسی تنها زبان رسمی این سرزمین‌های گسترده بود. اما استعمارگران اروپایی به ویژه انگلیسی‌ها، برای تجزیه حوزه تمدن ایران بزرگ و تبدیل آن به کشورهای کوچک و ایجاد هویت‌های محلی و نیز حذف زبان فارسی از شبه قاره هند و جایگزین کردن زبان انگلیسی به جای آن؛ تلاش زیادی به عمل آوردند. در نتیجه زبان فارسی به سه کشور ایران، افغانستان و تاجیکستان محدود شد. امروزه حتی زبان فارسی از شهرهایی مانند سمرقند و بخارا که مهم‌ترین مراکز حفظ و پویایی این زبان بوده نیز در حال عقب نشینی می‌باشد. هر چند که محدوده جغرافیای کنونی زبان فارسی نیز خود گستره وسیعی است و ما توجه به جایگاه جهانی و رو به پیشرفت ایران در جهان، زبان فارسی را نیز به عنوان یکی از زبان‌های مهم در سطح جهان مطرح شده است.

در حال حاضر نیز دشمنان هویت ایرانی و ملی از توطئه بر ضد این زبان برنداشته و با وارد کردن واژه‌های بیگانه تحت عنوان نوگرایی، سعی در تضعیف این زبان شیرین و سرشار از معانی باطنی دارند. در این شرایط وظیفه همه دوست‌داران فرهنگ ایرانی و زبان فارسی این است که برای پاسداشت آن تلاشی درخور داشته باشند.

اگر بزرگ مرد حماسه‌سازی چون فردوسی با شاهکار بزرگ حماسی خود یعنی شاهنامه، توانست زبان فارسی و در نتیجه هویت ملی ایرانی را حفظ کند؛ این وظیفه امروز بر دوش فرد فرد ایرانیان و همه فارسی‌زبانان

کشورهای مختلف است تا با به کارگیری واژه‌های زبان شیرین خود و پرهیز از کاربرد واژه‌های بیگانه به حفظ هویت ملی خویش بپردازند. خوشبختانه این احساس مسئولیت، مسیر خود را در درون اجتماع باز کرده و بسیاری از مردم تلاش می‌کنند در نوشته‌ها و سخنان خود از واژه‌های ناب فارسی استفاده کنند. بر این اساس نگارنده نیز با احساس نیاز به برپا آوردن نامه‌ای مناسب، بر آن شد تا در حد دانش خویش به تنظیم فرهنگ واژگان پارسی بپردازد. باشد تا این خدمت ناچیز موجب تشویق پرندگان این راه بزرگ و کمک به بالندگی هر چه بیشتر زبان پر ارج پارسی گردد. حتم هیچ کاری بی‌نقص نیست، لذا از صاحب‌نظران و اساتید این زبان پارسی و خوانندگان گرامی این واژه‌نامه درخواست می‌شود تا با ارائه انتقادات و پیشنهادهای سازنده خود بهره‌مند گردانند.

در رابطه با انتخاب واژه‌های بهتر برای واژه‌های لاتین از کتاب‌های اول تا سوم منتشر شده توسط فرهنگستان زبان و ادب فارسی نیز بهره گرفته و واژه‌ها با یکدیگر تطبیق داده شده است. در مورد نحوه انتخاب واژه‌های برابر سعی شده از واژه‌های موجود و مانوس در زبان مردم استفاده شود و در برخی موارد واژه‌ها به دست یافت نشده به واژه‌سازی بر اساس مفاهیم و اسلوب رایج در زبان و زیبایی‌شناسی واژه‌ها پرداخته شده است و تلاش شده تا از برابرهای نامانوس خودداری شود. تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

محمد رضا فرامرزی

شیراز - بهار ۱۳۸۷